

РАССЫЛКА #4

З ЛІСТАПАДА, 2020

КУЛЬТУРНЫ СУПРАЦІЎ У БЕЛАРУСІ

БЕЛАРУСКІ ФОНД КУЛЬТУРНАЙ САЛІДАРНАСЦІ

БЕЛАРУСКІ ПЭН-ЦЭНТР

Фота: Каця Маскалёва

- 1. ЗАТРЫМАННІ І СУДЫ**
- 2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ,
АДЛІЧЭННІ**
- 3. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЙ**
- 4. ГАЛАСЫ АСОБАЙ**
- 5. МІЖНАРОДНАЯ
САЛІДАРНАСЦЬ**
- 6. АЎКЦЫЁН**

25 кастрычнікіа выйшаў тэрмін Народнага ўльтыматуму, і многія дзеячы і дзяячкі культуры, часам цэлыя калектывы, далучыліся да Агульнанацыянальнай забастоўкі. Адбываецца эскалацыя ціску, але свабоду думкі і творчасці ўжо не стрымаць. *Беларускі фонд культурнай салідарнасці* заклікаў усіх дзеячаў культуры далучыцца да Агульнанацыянальнай забастоўкі, а калегаў за мяжой – ладзіць акцыі салідарнасці, каб падтрымаць беларусаў маральна і фінансава. Па пытаннях ахвяраванняў у падтрымку беларускіх культурных дзеячаў просім звяртацца на старонку Фонда культурнай салідарнасці ў Facebook.

1. ЗАТРЫМАННІ І СУДЫ

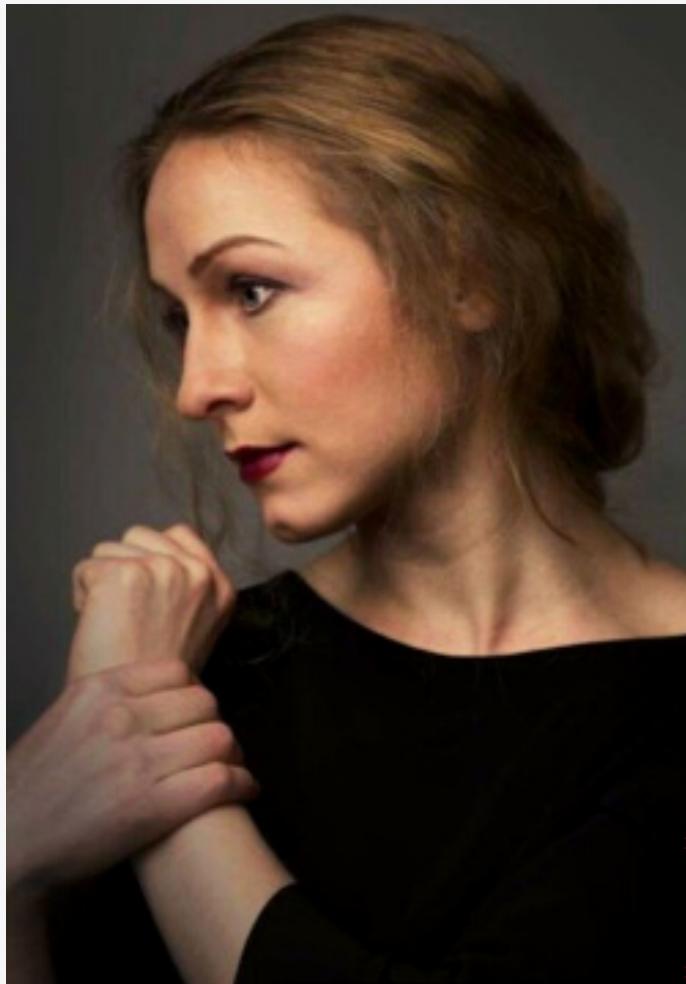
26 кастрычніка быў затрыманы паэт і бард **Эдуард Акулін**, які стаяў у ланцугу салідарнасці ў Малінаўцы. 27 кастрычніка ягоную справу адправілі на перагляд,

Эдуард чакае суду і піша вершы:
*Націскаючы на курок,
не абдумваючы загаду,
ты апошні свой робіш крок, —
дык страляй, каб забіць Уладу!*

26 кастрычніка падчас мірных пратэстаў у Мінску была затрыманая актрыса **Алена Гіронак**, выканалаўца галоўнай жаночай ролі ў фільме «Купала». Вечарам таго ж дня яе адпусцілі пасля складання пратакола.

“КАЛІ МЯНЕ ПАВЯЛІ Ў БУСІК, НА ПРАХОДЗЕ ЛЯЖАЎ ЧАЛАВЕК. Я СКАЗАЛА, ШТО НЕ ПАЙДУ, ПАКУЛЬ ЯНЫ НЕ ПАДЫМУЦЬ ЧАЛАВЕКА. МЯНЕ ЎДАРЫЛІ ПА ГАЛАВЕ НЕКАЛЬКІ РАЗОЙ, ЗАЦЯГНУЛІ Ў БУС, РУКІ МОЦНА ЗАЦЯГНУЛІ ХАМУТОМ, ЗАЛАМАЛІ НАЗАД”,

- АЛЕНА РАСПАВЯЛА АКАЛІЧНАСЦІ СВАЙГО ЗАТРЫМАННЯ **РАДЫЁ СВАБОДА**.

Фота: Радыё Свабода

Фота: Charter97.org

Уначы з 28 на 29 кастрычніка пры перасячэнні дзяржаўнай мяжы Беларусі памежнікамі быў затрыманы былы палітвязень і актывіст анархісцкага руху **Iгар Аліневіч**. У 2013 годзе за кнігу «Еду ў Магадан» Ігар Аліневіч атрымаў галоўную ўзнагароду і стаў першым лаўрэатам Прэміі імя Францішка Аляхновіча

Беларускага ПЭН-цэнтра. А ў 2016 годзе Аліневіч стаў лаўрэатам Нацыянальнай прэміі за абарону правоў чалавека імя Віктара Івашкевіча ў намінацыі «За асабістую мужнасць». Ігар знаходзіцца ў СІЗА КДБ. Яму прад'яўляюць абвінавачванне па арт. 289 "Акт тэрарызму" і арт. 295 "Незаконны абарот зброі" КК РБ.

29 кастрычніка невядомыя ў цывільным затрымалі **Галіну Казіміроўскую**, кіраўніцу хора **Concordia**, жонку **Змітра Вайцюшкевіча**.

2 кастрычніка Галіну аштрафавалі на **60** базавых велічынь (**1620** рублёў).

Пятро Марчанка, гітарыст гурту **Irdorath**, быў затрыманы падчас нядзельнага маршу 1 лістапада. 2 лістапада яго пакаралі штрафам **15** базавых велічынь (**405** рублёў).

2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ, АДЛІЧЭННІ

У Гродзенскім абласным драматычным тэатры 27 кастрычніка да Агульнанацыянальной забастоўкі далучыліся галоўны рэжысёр **Генадзь Мушперт** і рэжысёр-пастаноўшчык **Сяргей Курыленка**, за што былі амаль адразу звольненыя. 29 кастрычніка з тэатра звольнілі яшчэ дзвюх акторак – **Марыю Мялешку і Насту Мучко**.

Па стане на 30 кастрычніка з тэатра звольнілі **12 чалавек** – усе яны выступаюць за аднаўленне закону ў краіне, вызваленне палітзнявоелных і новая празрыстыя выбары. У тэатры адмененыя рэпетыцыі і спектаклі.

З Нацыянальнага аkadэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета 28 кастрычніка звольнілі дырыжора **Андрэя Галанава**, уладальніка медаля ім. Францыска Скарыны.

Меркаваная прычына – удзел у звароце культурных дзеячаў з нагоды ўльтыматуму. У спіс на звольненне ўключаны і вядучы саліст тэатра, лаўрэат 16 міжнародных конкурсаў вакалістаў **Ілля Сільчукоў**.

“Я проста раблю тое, што мушу рабіць, тое, што мне падказваюць сэрца і сумленне. Вядома, непрыемна быць звольненым, ёсць няўпэўненасць у заўтрашнім дні, але што зробіш, цяпепер усе беларусы ў такіх умовах. Маё сумленне мне даражэйшае за астатнія рэчы”, – пракаментаваў ён сваё рашэнне ў інтэрв'ю Нашай Ніве.

Звольнілі таксама першую скрыпку аркестра **Рэгіну Саркісаву**, якая падпісала діст_дзеячаў культуры, а таксама скрыпачку **Алу Джыган** і альтыстку **Аляксандру Пацёміну**.

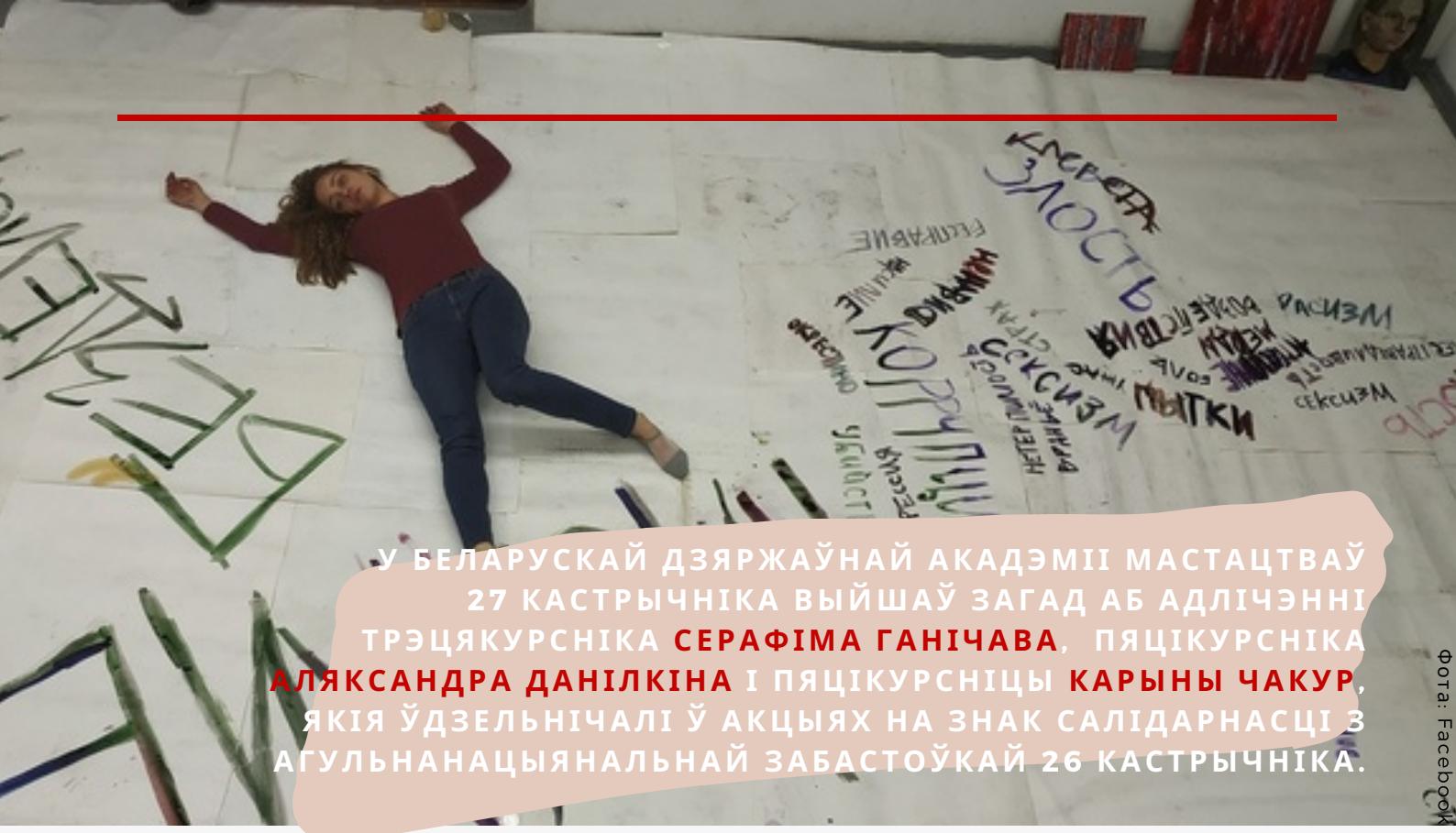
29 кастрычніка вядучы актор Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі **Андрэй Новік** звольніўся на знак салідарнасці з бастуючымі і рэпрэсаванымі.

Ён тлумачыць свой учынак тым, што не мае сілаў выходзіць на сцэну дзяржаўнага тэатра, калі яго калег “у лепшым выпадку выкідаюць на вуліцу”.

Фота: часопіс *Партэр*, rtbd.by

Рэгіна Саркісава,
першая скрыпка

У БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ АКАДЭМІІ МАСТАЦТВАЎ
27 КАСТРЫЧНІКА ВЫЙШАЎ ЗАГАД АБ АДЛІЧЭННІ
ТРЭЦЯКУРСНІКА СЕРАФІМА ГАНІЧАВА, ПЯЦІКУРСНІКА
АЛЯКСАНДРА ДАНІЛКІНА І ПЯЦІКУРСНІЦЫ КАРЫНЫ ЧАКУР,
ЯКІЯ ЎДЗЕЛЬНІЧАЛІ Ў АКЦЫЯХ НА ЗНАК САЛІДАРНАСЦІ З
АГУЛЬНАНАЦЫЯНАЛЬНАЙ ЗАБАСТОЎКАЙ 26 КАСТРЫЧНІКА.

Праектарка ў навучальнай працы
БДАМ Алена Бохан адмовілася
падпісваць загад аб іх адлічэнні,
пракаментаваўшы гэта тым, што яна
“супраць адлічэння студэнтаў праз
іх грамадзянскую пазіцыю”.
Выкладчыкі і супрацоўнікі Акадэміі
мастактваў падпісваюць

адкрыты ліст, у якім заклікаюць
кіраўніцтва ўстановы спыніць
пераслед студэнтаў і супрацоўнікаў,
якія выказваюць сваю
грамадзянскую пазіцыю, аднавіць
адлічаных студэнтаў, не чыніць
перашкодаў для мірных сходаў.

Канцэрт гурту *Litesound*,
запланаваны на 13 лістапада ў КЗ
“Мінск”, адмянілі праз “урадавае
мерапрыемства”, якое нібыта
мусіць там адбыцца ў гэтыя даты.
Litesound актыўна выступаюць
супраць гвалту, які чыняць сілавікі
пасля выбараў 9 жніўня.
Гурт падтрымаў “Народны
ўльтыматум” і заклікаў сваю
аўдыторыю ўстрымацца ад
наведвання культурных
установаў.

5. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ

Ілля Сільчукоў,
оперны спявак

Фота: Wikipedia

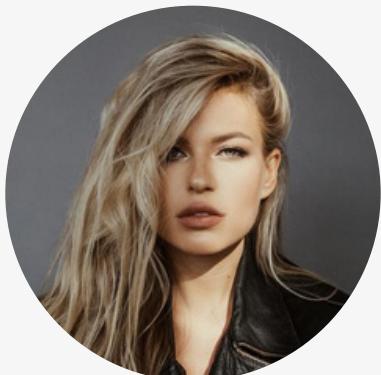
27 кастрычніка **звольненая дзеячы і дзяячкі культуры** зладзілі **флэшмоб** у вялікай зале філармоніі. Перад канцэртам яны выйшлі да сцэны з плакатамі "Мы не рабы" і "Культура супраць гвалту", пасля чаго пакінулі залу пад скандаванне гледачоў «Жыве Беларусь!».

Вечарам таго ж дня пад Філармоніяй прыйшла **акцыя хору**, які спяваў: «Мы разам, нас многа! За намі перамога!»

27 кастрычніка у Оперным тэатры **артысты аркестра** перад пачаткам спектакля **усталі і зрабілі заяву** перад публікай, што ім складана выступаць, калі ў краіне адбываецца гвалт. Большасць гледачоў падтрымала іх воклічамі "Жыве Беларусь!", і **Вольны хор** праспяваў у зале "Магутны Божа".

Зорка беларускай оперы **Ілля Сільчукоў**, звольнены з тэатра за грамадзянскую пазіцыю, **запісаў** песню "Магутны Божа". Моцна і ўрачыста, як і мае гучаць гімн. І кліп з кадрамі пратэстаў атрымаўся проста фантастычны.

Расійская і беларуская спявачка **Рыта Дацота**, якая раней выпусціла песню "**Уходи**", адкрыта выказалася пра тое, што не будзе даваць камерцыйныя канцэрты ў Беларусі, пакуль краінай кіруе нелегітymная ўлада. "Я веру, што мы заспяем з вами гэтыя песні на стадыёне ў новай, вольнай і шчаслівай краіне. І веру, што гэта адбудзецца вельмі-вельмі хутка", – напісала музыка ў сваім **Інстаграме**.

НОЧ РАССТРАЛЯНЫХ ПАЭТАЎ

29 кастрычніка ў Курапатах, нягледзячы на арышт аднаго з арганізатараў і меркаваных вядоўцаў *Змітра Дашкеўіча*, адбылася «Ноч расстраляных паэтаў».

Зміцер Дашкеўіч, літаратар, актыўіст, былы палітвязень, быў арыштаваны падчас акцыі 25 кастрычніка і асужданы на 15 сутак арышту.

"Я АДСЕДЖУ І ВЫЙДУ, А ВОСЬ ШТО БУДЗЕ З ВАМИ І ВАШЫМІ КАЛЕГАМІ, ВЫ ПРА ГЭТА ПАДУМАЙЦЕ", – СКАЗАЎ АКТЫВІСТ СУДДЗІ.

Фота: Наша ніва

**А ДВАРЫ НЕ ЗДАЮЦЦА - У ДАДАТАК ДА МУЗЫКІ, ЛЕКЦЫЙ і
СПЕКТАКЛЯЎ ЯНЫ ЎСЁ БОЛЬШ НАПАҮНЯЮЦЦА ПАЭЗІЯЙ...**

Фота: Каця Маскалёва, Ксенія Галубовіч, "Новы час"

4. ГАЛАСЫ АСОБАЎ

Фота: opera.odessa.ua

Знакаміты беларускі дырыжор **Вячаслаў Воліч**, які быў прызначаны галоўным дырыжорам Нацыянальнага тэатра оперы і балета 24 жніўня, а 26 жніўня пакінуў сваю пасаду, цяпер знаходзіцца ва Украіне. Ён сказаў, што не збіраеца пакуль вяртацца ў Беларусь, бо трывожыцца за сваю бяспеку, а таксама выказаў салідарнасць са звольненымі з Опернага тэатра музыкамі:

“Я цалкам салідарны з маімі калегамі, якія выказалі сваё стаўленне да таго, што адбываецца ў краіне. Гэта мужны учынак. У іх дзеяннях няма палітыкі. У грамадстве павінны быць розныя меркаванні. Любое развіццё грамадства немагчымае без кансэнсусу. Рэпрэсіі ж паказваюць толькі слабасць улады”, – сказаў Вячаслаў у інтэрв'ю tut.by.

6. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

29 кастрычніка ў Вільні прайшоў канцэрт салідарнасці **#ЖывеБеларусь** з удзелам беларускай опернай спявачкі **Маргарыты Ляўчук** і літоўскага піяніста **Юстаса Чапоніса**.

Запіс канцэрта можна паглядзеć па [спасылцы](#)

Любы ахвотны можа [зрабіць ахвяраванне](#) ў **Беларускі фонд культурнай салідарнасці**, які аказвае падтрымку звольненым у Беларусі дзеячам і дзяячкам культуры.

У Мастацкім музеі горада Мальмё прайшлі паэтычныя чытанні салідарнасці з беларускім рухам супраціву.

У перакладах на шведскую мову прагучалі вершы **Вальжыны Морт, Юлі Цімафеевай, Дэмітрыя Строцава, Ганны Комар** і іншых. Мерапрыемства было арганізавана паэткай **Ідай Бёр'ель**, выдаўцом **Перам Бергстрэмам** і перакладчыкам **Мікаэлем Нюдалем**.

Арт: Яўген Шадко

30 мастакоў падтрымалі фонд культурнай салідарнасці. Напрыканцы лета адбыўся аукцыён з працамі беларускіх мастакоў, арганізаваны домам **Vladey**, найбуйнейшай пляцоўкай у Расіі, што займаецца продажам сучаснага мастацтва. Значная частка сродкаў ад продажу карцін была накіраваная фондам для падтрымкі людзей, пацярпелых праз падаўленне пратэстаў у Беларусі.

Беларускі фонд культурнай салідарнасці паводле вынікаў аукцыёну таксама быў падтрыманы і шчыра ўдзячны творцам за праяўленую салідарнасць.

BELARUS • 2020

Шведскі Карабеўскі тэатр у Стакгольме ў рамках міжнароднага праекта тэатральнай салідарнасці "Пакрыўдженныя. Беларусь(сія)" прадставіў п'есу **Андрэя Курэйчыка** пра падзеі ў Беларусі.

Раней чыткі праішлі ў Кіеве, Ганконгу, Антверпене, Лондане, Лос-Анджеlesе, Празе і тузіне іншых гарадоў.

"Тое, што такія тэатры паказваюць актыўную падтрымку беларускага народу, беларускіх тэатралаў, тое, што на гэтай вядомай сцэне гучаць "Муры" і лунае вялізны нацыянальны сцяг, а паглядзець праўду пра нашы пратэсты прыходзяць міністры і палітыкі, – гэта вельмі важна", – дзеліцца ўражаннямі Андрэй Курэйчык.

Літоўскі нацыянальны тэатр оперы і балета запрасіў усяць удзел у сваёй пастаноўцы звольненых з Вялікага тэатра дырыжора **Андрэя Галанава** (на фота) і саліста **Іллю Сільчукова**.

Амерыканскі гурт **CocoRosie** разам з беларускай мастачкай і перформеркай **Ірынай Ануфрыевай** запісалі пратэсную песню "Go Away" і кліп на яе. Прэм'ера адбылася 28 кастрычніка.

6. АЎКЦЫЁН У ПАДТРЫМКУ КУЛЬТУРНЫХ ДЗЕЯЧАЎ І ДЗЯЯЧАК

ВЯДОМЫЯ БЕЛАРУСКІЯ МУЗЫКАНТЫ **ІГАР ВАРАШКЕВІЧ** І **ЮРЫЙ СТЫЛЬСКІ** ВЫСТАВІЛІ СВАЕ ЛОТЫ НА ДАБРАЧЫНЫ АЎКЦЫЁН. КАБ ПАДТРЫМАЦЬ ПАЦЯРПЕЛЫХ ДЗЕЯЧАЎ І ДЗЯЯЧАК КУЛЬТУРЫ.

Юрый Стыльскі прадае свой
аўтапартрэт.

Лідар славутага гурта “Крама” - сваю
рарытэтную гітару, на якой сачыніў
культавыя песні.

УСЕ СРОДКІ АД АЎКЦЫЁНУ БУДУЦЬ ПЕРАЛІЧАНЫЯ Ў **БЕЛАРУСКІ ФОНД
КУЛЬТУРНАЙ САЛІДАРНАСЦІ**, СТВОРАНЫ З МЭТАЙ АКАЗАННЯ ПАДТРЫМКІ
ПРАДСТАЙNIКАМ БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРНАЙ СУПОЛЬНАСЦІ, ЯКІЯ ПАЦЯРПЕЛІ
ЗА СВАЮ ГРАМАДЗЯНСКУЮ ПАЗІЦЫЮ.

Фота: tuzinFM.by

Гэты матэрыял падрыхтаваны ў супрацы [Беларускім](#)
[ПЭН-цэнтрам](#) і [Беларускім фондам культурнай](#)
[салідарнасці](#).

Інфармацыйны партнёр - партал [TuzinFM.by](#)

КАНТАКТЫ

E-mail: BFKS2020@protonmail.com

Telegram: @by_culture

Facebook: <https://www.facebook.com/bcsfbel>

YouTube: <http://bit.ly/youtube-byculture>

[ДАПАМАГЧЫ ДЗЕЯЧАМ і ДЗЯЯЧКАМ КУЛЬТУРЫ](#)

